

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/254/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221620
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4412221620.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, v mene ktorej koná konateľ advokát Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti odporkyni: Slovenská republika za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo 10. marca 2014 č. k. 9C/152/2012-91, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa voči odporkyni domáhala zaplata sumy 2003 eur ako náhrady škody a sumy 400,60 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/1445/2009. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. §3, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. a § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného v čase začatia exekučného konania - Exekučný poriadok (ďalej aj ako „EP“). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9Er/1445/2009 podal súdny exekútor súdu dňa 16.12.2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie podaného 14.11.2009. Žiadosť bola uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 14.03.2011 zamietnutá. Exekučné konanie bolo zastavené, proti uzneseniu nebolo podané odvolanie a nadobudlo právoplatnosť dňa 07.07.2011. Exekučné konanie bolo zastavené z dôvodu rozporu exekučného titulu so zákonom. Návrh ako nedôvodný zamietol, pretože 15 dňová sa nevzťahuje na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia. Exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, a preto nemohlo z jeho strany dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Tým nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. Preto návrh ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a odporkyni, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne trovy v konaní neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnila ust. § 221 ods. 1

OSP s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP tým, že v konaní došlo k vadám, a to k vade - odňatie možnosti konať účastníkovi, v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP) a neúplne zisteným skutkovým stavom, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP), nesprávneho rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP). V prvom rade navrhovateľka zdôvodnila odvolanie ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. a uviedla, že zásadne namieta skutočnosť, keď súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou, obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. Podľa jej názoru, súd bol jednoznačne pri svojom rozhodnutí viazaný ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom zák. č. 412/2012 Z. z. Svojim rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K otázke trvania stavu právnej neistoty súd vôbec nevysvetlil, prečo tento názor zastáva, keď právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Právna istota ohľadne riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. V závere podotkla, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Poukázala na stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, z ktorej vyplýva, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod. Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu jej a to vo forme tej, že nepresadzovala vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k prerokovaniu veci v primeranej lehote. Ona takýto záväzok nemá.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky v ods. 2-7 ustanovenia § 213 OSP (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľky, ktorým sa voči odporkyni domáhala zaplatenia sumy 2003 eur z titulu náhrady škody a sumy 400,60 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Er/1445/2009. Nesprávny úradný postup navrhovateľka vzhľadla v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 521 dní a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľky na zaplatenie dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

V preskúmanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje nasledovne.

Navrhovateľka zdôvodnila svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP tým, že mala za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to k vade konania, spočívajúcej v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetom dôvodu odvolania sú tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Navrhovateľka v dôvodoch svojho odvolania ani nezdôvodnila, v čom videla uvedenú vadu konania. Odvolací súd preto podrobil preskúmaniu odvolací dôvod navrhovateľky a dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v priebehu konania nedopustil žiadnej vady namietanej navrhovateľkou v dôvodoch svojho odvolania. Vzhľadom na to, že nezistil vady konania, pre ktoré by musel zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu, podrobil rozhodnutie súdu prvého stupňa meritórnemu preskúmaniu a zaoberal sa ďalšími dôvodmi odvolania navrhovateľky spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a následne vec nesprávne právne posúdil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresný súd Nové Zámky dňa 16.12.2009. Návrh na vykonanie exekúcie oprávnená spísala do zápisnice pred súdnym exekútorom dňa 14.11.2009 a následne exekučný súd uznesením zo dňa 14.03.2011 č.k. 9Er/1445/2009-16 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Exekučné konanie bolo zastavené uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.07.2011.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (platného od 01.06.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľky o extenzívnom výklade ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa názoru odvolacieho súdu, toto ustanovenie nie je možné vykladať extenzívne. Upravuje totiž 15 - dňovú lehotu len na vydanie poverenia. Tejto jednoznačnosti výkladu nasvedčuje tretia veta, do ktorej zákonodarca samostatne upravil zamietnutie poverenia. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu upraviť lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, upravil by ju v druhej vete citovaného ustanovenia a nie samostatne v tretej vete. Pri výklade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku treba vychádzať a zohľadniť, že tento právny predpis je procesnou normou, teda normou verejného práva upravujúcou postup súdneho exekútora ako štátom určenej osoby na vykonanie núteného výkonu rozhodnutia. Pre výklad a aplikáciu tohto právneho predpisu platí článok 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej štátne orgány môžu konať len na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. To, že zákonodarca neupravil lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia vyplýva z

doslovného jazykového výkladu citovaného ustanovenia, podľa ktorého sa 15 - dňová lehota vzťahovala len na vydanie poverenia. Pokiaľ by mal zákonodarca úmysel, aby sa 15 - dňová lehota na vydanie poverenia upravená v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vzťahovala aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, bol by to výslovne stanovil v druhej vete a nie tretej vete citovaného ustanovenia tak, ako to explicitne zakotvil v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť či už pozitívne alebo negatívne v tam stanovenej lehote.

Žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Vzhľadom na záver prijatý odvolacím súdom, že 15-dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu jeho povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi odvolania navrhovateľky v časti týkajúcej sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. uskutočnenej zák. č. 412/2012 Z. z. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho písomného rozhodnutia citoval ust. § 15 a § 9 ods. 2 do novely prijatej zák. č. 412/2012 Z.z. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013 a návrh na začatie konania bol podaný v roku 2012. Odvolací súd v tejto časti poukazuje na dôvodnú správu k § 9 ods. 2 zák. č. 412/2012 Z. z., z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd SR. Aj keď novela v § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní, odvolací súd sa dodáva, že pôvodná úprava § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a nová úprava nič nezmenili na tom, kto môže rozhodovať o prieťahoch v konaní a do novely súdy túto skutočnosť posudzovali výkladovo. Preto aplikácia nového právneho prepisu nemala vplyv na správnosť rozhodnutia.

K odvolaniu navrhovateľky, týkajúceho sa stavu trvania právnej neistoty odvolací súd dodáva, že navrhovateľke nemohol vzniknúť stav právnej neistoty, nakoľko právna neistota je odstránená až vydaním rozhodnutia vo veci. Exekučné konanie bolo právoplatne zastavené, pričom odvolací súd poznamenáva, že titulom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľka uplatňovala svoj nárok na vydanie poverenia na základe nulitného právneho aktu, pre ktorý bolo exekučné konanie zastavené.

Súd prvého stupňa vo veci dostatočne a riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vyvodil z neho aj správny právny záver. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporkyňa návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.